

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1938 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1937 (nr 305) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv.

I en till riksdagen avlåten, den 29 april 1938 dagtecknad proposition nr 309, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, jämlikt § 87 regeringsformen föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1937 (nr 305) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv.

Berörda lagförslag är av följande lydelse:

F ö r s l a g

till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1937 (nr 305) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv.

Härigenom förordnas, att lagen den 4 juni 1937 angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv, vilken jämlikt lag den 25 februari 1938 (nr 59) gäller till och med den 31 maj 1938, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 maj 1941, med iakttagande av att av Konungen jämlikt förstnämnda lag meddelade bestämmelser ej må äga tillämpning längre än till och med sistnämnda dag.

Såsom ett led i de av 1937 års riksdag i valutavårdande syfte beslutade beredskapsåtgärderna ingick bland annat ett bemyndigande för Konungen att, om sådant med hänsyn till utomordentliga omständigheter prövades nödigt, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter bank- och fondinspektionens hörande meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv (propositionen nr 304, riksdagens skrivelse nr 329). Stadgande härom innefattades i en den 4 juni 1937 utfärdad lag (nr 305), vilken ursprungligen ägde giltighet till och med den 28 februari 1938. I enlighet med beslut av årets riksdag (riksdagens skrivelse nr 52 med anledning av propositionen nr 84) har genom lag den 25 februari 1938 (nr 59) förordnats, att förstnämnda lag skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 maj 1938.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 april 1938 hava *fullmäktige i riksbanken* anført, att — oaktat utvecklingen på den svenska penningmarknaden hittills icke gjort frågan om tillämpning av nämnda beredskapslagstiftning aktuell — osäkerheten beträffande penning- och valutamarknadens framtida utveckling likväl gjorde det angeläget att bibehålla de befogenheter, lagstiftningen erbjöde. Av praktiska skäl borde enligt fullmäktiges uppfattning lagens fortsatta giltighet icke begränsas att avse alltför kort tid. Fullmäktige hemställde därför, att berörda lag den 4 juni 1937 måtte erhålla förlängd giltighet tillsvidare till utgången av maj 1941.

En reservant bland fullmäktige har ansett önskvärt, att riksdagen en gång om året finge taga ståndpunkt till frågan om denna beredskapslagstiftnings bestånd, samt i anslutning därtill förordat, att giltighetstiden förlängdes endast till och med den 31 maj 1939.

Bank- och fondinspektionen har i avgivet utlåtande över framställningen anført, att, då fullmäktige i riksbanken ur valutavårdssynpunkt funnit skäl föreligga att förläna fortsatt tillämpning till och med den 31 maj 1941 åt ifrågavarande lag, inspektionen ansett sig icke böra motsätta sig, att åtgärder i sådant syfte vidtoges.

Chefen för finansdepartementet har i ärendet anført, att han i likhet med bankofullmäktige funne det åt Konungen lämnade bemyndigandet att meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv böra bibehållas. Såsom fullmäktige framhållit, talade praktiska skäl för att bemyndigandet icke begränsades till alltför kort tid. Departementschefen biträdde därför förslaget, att 1937 års lag i ämnet förlänades fortsatt giltighet till och med den 31 maj 1941. I samband därmed syntes böra stadgas, att av Konungen jämlikt sagda lag meddelade bestämmelser ej finge äga tillämpning längre än till och med sistnämnda dag.

Utskottet.

I sitt denna dag avgivna utlåtande nr 51 har utskottet redan givit till känna, att utskottet för sin del icke har något att erinra mot en förlängning av det åt Konungen lämnade bemyndigandet att meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv. Det föreliggande förslaget innebär, att nu gällande lag skulle erhålla fortsatt giltighet under icke mindre än tre år eller till och med den 31 maj 1941. Även om, såsom i propositionen antytts,

praktiska skäl kunna tala för att lagens fortsatta giltighetstid icke göres alltför kort, torde tillräcklig anledning icke föreligga att utsträcka här avsedda lagstiftning till att gälla en så avsevärd tid, som ifrågasatts i propositionen. Enligt utskottets mening torde det vara lämpligt, att lagens fortsatta giltighet begränsas till utgången av maj 1939 eller samma tidpunkt, intill vilken riksbanken enligt utskottets hemställan i utlåtande nr 51 skulle erhålla fortsatt befrielse från sin sedelinlösningskyldighet. Härigenom skulle vinnas, att därest en ytterligare förlängning av bemyndigandet beträffande kassareserverna anses erforderlig, denna fråga kommer under överbägande i samband med behandlingen vid nästkommande års riksdag av andra till penningpolitiken hörande spörsmål.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts i propositionen nr 309 framlagda lagförslag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, må för sin del antaga följande

Fö r s l a g

till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1937 (nr 305) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv.

Härigenom förordnas, att lagen den 4 juni 1937 angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv, vilken jämlikt lag den 25 februari 1938 (nr 59) gäller till och med den 31 maj 1938, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 maj 1939, med iakttagande av att av Konungen jämlikt förstnämnda lag meddelade bestämmelser ej må äga tillämpning längre än till och med sistnämnda dag.

Stockholm den 20 maj 1938.

På bankoutskottets vägnar:

BJ. HOLMGREN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar Åkerberg*, Berling, Holmström, Friggeråker, Nilsson i Mölndal, von Horn, Leander och Ohlin*;

från andra kammaren: herrar Lovén, Paulsen, Andersson i Falkenberg, Gustavson i Västerås, Osberg, Mattsson, Lundberg* och Henriksson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.